

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.011.07.2018
P/18/076

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/076 – Przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi w gminach turystycznych ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Dominika Stępień, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/164/2018 z 12 września 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Biały Dunajec, ul. Jana Pawła II 312, 34-425 Biały Dunajec (dalej: <i>Urząd</i> lub <i>Urząd Gminy</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Jacek Nowak, Wójt Gminy Biały Dunajec (dowód: akta kontroli str. 2-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna²

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi, jak również sposób sprawowania nadzoru nad indywidualną gospodarką ściekową. Realizowane przez Urząd działania w tym zakresie były nieadekwatne do skali problemów występujących w gminie i niewystarczające dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

Wójt nie dokonywał analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium nie uwzględniało wszystkich ujęć wody, jakie znajdowały się na terenie Gminy Biały Dunajec. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmowały niewielką część obszaru Gminy Biały Dunajec (0,3%). Gmina nie opracowała wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych, o którym mowa w art. 21 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków³. Przyjęte plany rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych były spójne z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jednakże inwestycje w nich zawarte nie zostały w okresie objętym kontrolą zrealizowane, a długość sieci kanalizacyjnej nie zmieniła się i wynosiła 28,1 km.

W Urzędzie nie prowadzono ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, pomimo takiego obowiązku wynikającego z art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴. Brak ewidencji znacznie ograniczał możliwość prawidłowego sprawowania przez Wójta nadzoru nad sposobem odprowadzania przez mieszkańców nieczystości ciekłych oraz skutecznej realizacji obowiązków kontrolnych w tym zakresie.

¹ Kontrolą objęto lata 2010-2017.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

³ Dz. U. z 2018 r., poz. 1152.

⁴ Dz. U. z 2018 r., poz. 1454.

Pomimo występowania powtarzających się przypadków przekroczenia norm jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi⁵, Gmina prowadziła nieliczne kontrole eksploatacji zbiorników bezodpływowych, nie weryfikując częstotliwości ich opróżniania. W latach 2010-2017 Urząd Gminy przeprowadził tylko pięć kontroli zbiorników bezodpływowych w formie wizji lokalnych oraz skierował 114 wezwań do przedstawienia umów (faktur) za wykonanie usługi wywozu nieczystości ciekłych do wąskiego grona podmiotów, tj. właścicieli nieruchomości, zlokalizowanych na obszarach uzbrojonych w sieć kanalizacji sanitarnej.

W Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biały Dunajec, wprowadzonym uchwałą nr XXX/172/2017 z 12 czerwca 2017 r., nie określono częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości. Podkreślić należy, że zgodnie ze sprawozdaniami przekazanymi przez przedsiębiorców świadczących usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych tylko ok. 39,7% właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe zapewniło ich opróżnianie jeden raz w roku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Opracowywanie dokumentów planistycznych

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Biały Dunajec prowadzona była przez Urząd Gminy⁶ oraz pięć lokalnych spółek wodno-wodociągowych⁷. Zadania w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków powierzono natomiast Podhalańskiemu Przedsiębiorstwu Komunalnemu Sp. z o.o. (dalej: PPK).

(dowód: akta kontroli str. 5-11)

Gmina Biały Dunajec jest gminą wiejską o całkowitej powierzchni 35,3 km². Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. liczba mieszkańców wynosiła 7 103 osoby.

W okresie objętym kontrolą długość sieci kanalizacyjnej nie zmieniła się i wynosiła 28,1 km. Urząd poinformował, że długość sieci wodociągowej w Gminie na koniec 2010 r. wynosiła 45,25 km, a na koniec 2017 r. 46,0 km, przy czym dane te obejmowały łączną długość sieci wodociągowej gminnej oraz spółek wodno-wodociągowych działających na terenie Gminy Biały Dunajec. Z kolei według danych GUS⁸ długość czynnej sieci rozdzielczej na terenie Gminy Biały Dunajec w latach 2010-2017 wynosiła odpowiednio 3,8 km i 13,8 km. Natomiast długość sieci czynnej rozdzielczej wodociągowej będącej w zarządzie bądź administracji gminy wynosiła na koniec 2010 r. 2,3 km, a na koniec 2017 r. 4,7 km⁹.

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że *Urząd nie posiada szczegółowego zestawienia długości wodociągów na poszczególne spółki wodno-wodociągowe. Związane jest to z faktem, że spółki powstały w różnych okresach obowiązywania przepisów prawa, jako wodociągi zabudowy siedliskowej czy spółki osiedlowe i z tego powodu nie posiadają pełnej inwentaryzacji posiadanych sieci. Dodała, że podana przez Urząd długość sieci powstała z informacji od spółek i pobieżnego przeliczenia długości ich sieci oraz ilości podłączonych do nich budynków.*

(dowód: akta kontroli str. 91, 262-277, 285-288)

Na terenie Gminy Biały Dunajec w 2017 r. funkcjonowało 1 157 zbiorników bezodpływowych¹⁰ oraz dziewięć przydomowych oczyszczalni. Urząd nie posiadał danych

⁵ W latach 2014-2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdził 20 takich przypadków, z czego cztery dotyczyły gminnych wodociągów.

⁶ Własnością Gminy były trzy wodociągi: Sierockie, Leszczyny oraz Biały Dunajec Górny. Przy czym, w przypadku wodociągu Sierockie, od 1999 r. wodociąg był eksploatowany przez Gminę Biały Dunajec, działka wraz ze zbiornikiem i studnią głębinową została przekazana Gminie przez Spółkę Wodociągową w 2015 r.

⁷ Spółka Wodno-Wodociągowa „Syposia-Uboc”, Spółka Wodno-Wodociągowa „Wierchy”, Spółka Wodno-Wodociągowa Gliczarów Górny, Spółka Wodno-Wodociągowa nr 45 w Białym Dunajcu oraz Spółka Wodno-Wodociągowa „Dunajec Dolny”.

⁸ Bank Danych Lokalnych GUS.

⁹ Wzrost długości gminnej sieci o 2,4 km nastąpił w 2016 r. i wynikał z dokonania w 2015 r. inwentaryzacji wodociągu Biały Dunajec Górny.

¹⁰ Według danych statystycznych przekazanych przez Urząd Gminy do Głównego Urzędu Statystycznego w sprawozdaniu SG-01.

dotyczących liczby mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej, przydomowych oczyszczalni ścieków, czy zbiorników bezodpływowych.

(dowód: akta kontroli str. 5-11, 91, 102-112)

Według sprawozdania SG-01 za 2017 r. z ogólnej liczby 1 941 budynków mieszkalnych na terenie Gminy Biały Dunajec przyłączonych do sieci wodociągowej było 1 512 (77,9%), natomiast do sieci kanalizacyjnej 823 (42,4%).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2010-2016 wzrosła liczba ludności korzystających z sieci wodociągowej z 47,1% w 2010 r. do 87,0% w 2016 r., natomiast z sieci kanalizacyjnej z 37,4% do 40,1%.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Urząd, w latach 2010-2014 z gminnej sieci wodociągowej korzystało 401 mieszkańców, natomiast w latach 2015-2017 – 979 mieszkańców. Wójt poinformował, że wzrost liczby mieszkańców korzystających z wodociągów gminnych wynikał z przeprowadzenia w 2015 r. inwentaryzacji sieci oraz domów przyłączonych do sieci gminnej Biały Dunajec „Górny”.

(dowód: akta kontroli str. 5-11, 113-131, 285-288, 298-299)

Według informacji przekazanych przez Urząd na dzień 18 października 2018 r. w ewidencji innych obiektów hotelarskich ujawnionych było 270 obiektów¹¹ świadczących usługi hotelarskie, z czego 26 obiektów przyłączonych było do gminnej sieci wodociągowej. Urząd nie posiadał danych dotyczących liczby obiektów turystycznych przyłączonych do sieci kanalizacyjnej, wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe lub posiadających własne oczyszczalnie ścieków.

Na terenie Gminy Biały Dunajec nie funkcjonowały obiekty hotelarskie wpisane do Centralnego Wykazu Obiektów Hotelarskich¹².

(dowód: akta kontroli str. 5-11, 287)

W okresie objętym kontrolą Gmina Biały Dunajec nie podejmowała inwestycji w celu zaspokojenia zwiększonego zapotrzebowania na wodę oraz odprowadzania i oczyszczania zwiększonej ilości ścieków w sezonie turystycznym. Wójt poinformował, że w sezonie, *gdy zwiększa się zapotrzebowania na wodę i odnotowuje się jej brak Gmina dostarcza wodę do zbiornika beczkowozem. Dodał, że w 2018 r. jest zaplanowane wykopanie studni głębinowej (wodociąg gminny Biały Dunajec „Górny”), aby wyeliminować problem braku wody.*

Zaznaczył w wyjaśnieniu, że obecna wydajność gminnych ujęć wody wystarcza na dostarczenie odpowiedniej ilości wody dla mieszkańców i turystów, nawet w okresie największego ruchu turystycznego

(dowód: akta kontroli str. 98-101, 308-310)

W okresie objętym kontrolą z powodu niskiego ciśnienia lub braku wody spowodowanych suszą Urząd Gminy sześć razy organizował dowóz wody beczkowozem do zbiornika lub do mieszkańców¹³. Ponadto Wójt podkreślił, że Urząd w przypadku stwierdzenia przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny (dalej: PPIS) nieprzydatności wody do spożycia przez ludzi, zawsze organizuje dowóz wody beczkowozem.

(dowód: akta kontroli str. 289-294)

W okresie objętym kontrolą obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biały Dunajec (dalej: *Studium*) przyjęte uchwałą Rady Gminy Biały Dunajec nr XIV/91/99 z 29 grudnia 1999 r. W Studium, stosownie do art. 3 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustalono kierunki rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W zakresie zaopatrzenia w wodę zaplanowano dalszą rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej w oparciu o istniejące oraz nowe ujęcia wody, w tym w pierwszej kolejności dalszą kontynuację prac w zakresie uzbrojenia w sieć wodociągową w rejonach Gliczarowa Dolnego oraz Sierockiego w rejonie za Pasieką oraz modernizację odcinka rurociągu w Leszczynach. W zakresie odprowadzania nieczystości założono kompleksowe rozwiązanie problematyki gospodarki ściekowej poprzez sukcesywną rozbudowę sieci kanalizacyjnej oraz odprowadzanie nieczystości do istniejącej (w Nowym Targu) oraz planowanych

¹¹ Ewidencja prowadzona była na bieżąco i nie pozwalała na podanie danych według stanu na poszczególne lata.

¹² <https://turystyka.gov.pl/cwoh/index>.

¹³ W 2012 r. – 4 razy (ogółem woda była dostarczana beczkowozem przez 18 dni), w 2015 r. – 2 razy (24 dni).

oczyszczalni ścieków. W szczególności wskazano na konieczność budowy kanalizacji w rejonach Pozawodzie i Zoniówka, w przysiółkach Tatary, Topory i Gile, jak również we wsiach Sierockie, Leszczyny, Gliczarów Dolny i Gliczarów Górny. Alternatywnie, oprócz podłączenia planowanej kanalizacji do istniejącej oczyszczalni w Nowym Targu, wskazano na możliwość realizacji nowych oczyszczalni ścieków (dla wsi Sierockie i Leszczyny, Gliczarowa Dolnego oraz Gliczarowa Górnego).

(dowód: akta kontroli str. 176-207)

Wójt wskazał, że spośród ujętych w Studium przedsięwzięć zrealizowano nowe ujęcia wody poprzez odwierty studni głębinowych w Leszczynach, w Sierockiem, przy ul. Gen. Galicy oraz w Gliczarowie Górnym. Wójt podkreślił, że w 2006 r. *Gmina Biały Dunajec nabyła aktem notarialnym dwie działki w Sierockiem, na których w tym samym roku wywiercono studnię głębinową dla Leszczyn, gdzie dotychczas były permanentne braki wody i zanieczyszczenie bakteriami ze starych powierzchniowych ujęć. Od chwili wywiercenia studni, Leszczyny nie mają już problemów z jakością i ilością wody.*

Wójt wyjaśnił brak kontynuacji prac w zakresie uzbrojenia w sieć wodociagową w Gliczarowie Dolnym oraz w Sierockiem za Pasieką rozproszoną zabudową oraz brakiem zainteresowania mieszkańców. Wskazał ponadto, że modernizacja odcinka w Leszczynach nie odbyła się ze względu na brak funduszy.

(dowód: akta kontroli str. 139-141)

Na terenie Gminy Biały Dunajec, według stanu na koniec 2017 r., obowiązywało dziewięć¹⁴ miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej: *mpzp*), którymi objętych było 0,3% ogólnej powierzchni gminy.

Wójt poinformował, że po utracie mocy prawnej poprzedniego *mpzp*¹⁵, *Rada Gminy nie przystąpiła do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z uwagi na brak środków finansowych na ten cel oraz na brak akceptacji społecznej.*

Wszystkie *mpzp* zawierały zapisy, zgodnie z którymi do czasu realizacji zbiorczego systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków dopuszczono zaopatrzenie w wodę z istniejących lub nowych ujęć indywidualnych oraz stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych. Dwa z dziewięciu planów dodatkowo przewidywały możliwość odprowadzania ścieków do *lokalnych biobloków dla utylizacji ścieków* lub do *indywidualnych urządzeń do ich gromadzenia i utylizacji.*

(dowód: akta kontroli str. 93-97, 176-207)

Na terenie Gminy Biały Dunajec zlokalizowanych było pięć ujęć wody będących w zarządzie Urzędu Gminy (w tym dwa ujęcia wód podziemnych¹⁶ oraz trzy ujęcia wód powierzchniowych¹⁷).

Przy wszystkich ujęciach wody zostały ustanowione strefy ochrony bezpośredniej. Wójt wskazał, że strefy ochrony pośredniej nie zostały wyznaczone ze względu na *bliską zabudowę budynków.*

(dowód: akta kontroli str. 5-11)

W części tekstowej Studium wyszczególniono 22 ujęcia wody funkcjonujące na terenie Gminy Biały Dunajec. Zgodnie z informacją uzyskaną z Urzędu, według aktualnego stanu dwa z wymienionych ujęć zasilają wodociągi gminne.

(dowód: akta kontroli str. 169-175, 191)

W okresie objętym kontrolą obowiązywały kolejno trzy wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych, sporządzone przez Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o.:

- *Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych na lata 2010-2017, przyjęty uchwałą Rady Gminy Biały Dunajec nr XXXIV/174/2009 z 7 września 2009 r.,*

¹⁴ Przyjęte uchwałami Rady Gminy Biały Dunajec: nr XIV/93/96, nr XXII/126/97, XXVII/159/2001, XXVII/160/2001, XXVII/161/2001, XXIX/171/2001, XXIX/172/2001, XXXII/184/2001, XXXII/185/2001.

¹⁵ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Biały Dunajec, przyjęty uchwałą Rady Gminy nr 64/XV/01 z 10 maja 1991 r., zgodnie z art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym utracił z dniem 1 stycznia 2004 r. moc prawną. (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 ze zm.).

¹⁶ Ujęcie Leszczyny składające się z dwóch studni oraz ujęcie Sierockie składające się z 3 studni.

¹⁷ Ujęcia na potoku Świdrów, na potoku Skupniów oraz potoku bez nazwy – dopływu potoku Skupniów, zaopatrujące wodociąg Biały Dunajec Górny.

- *Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych na lata 2010-2017 – aktualizacja na lata 2013-2017*, przyjęty uchwałą Rady Gminy Biały Dunajec nr XXXII/188/2013 z 10 czerwca 2013 r.,
 - *Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych na lata 2017-2019*, przyjęty uchwałą Rady Gminy Biały Dunajec nr XX/124/2016 z 24 października 2016 r.
- Plany rozwoju były zgodne z kierunkami rozwoju sieci kanalizacyjnej zawartymi w Studium.
(dowód: akta kontroli str. 37-62, 98-101)

W latach 2010-2017 Rada Gminy Biały Dunajec nie podjęła uchwały w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych, o której mowa w art. 21 ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

(dowód: akta kontroli str. 98-101)

W Studium za priorytetową funkcję rozwoju gminy uznano turystykę, rekreację i wypoczynek, przy założeniu, iż niezbędny jest wielofunkcyjny rozwój gminy. Zakładano, że rozwój turystyki uruchomi i ożywi wiele dziedzin gospodarowania, przede wszystkim usługi związane z obsługą ruchu turystycznego, a więc rozwój bazy noclegowej, gastronomicznej, handlowej, kulturalnej, łączności, komunikacji i innych. Zaznaczono również, że w celu osiągnięcia satysfakcjonującego poziomu usług turystycznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców gminy istotne było m.in. ukończenie inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej oraz wyważenie proporcji i określenie zasad przeznaczenia terenów do zagospodarowania.

W części Studium dotyczącej ogólnych kierunków i zasad budownictwa mieszkaniowego zaznaczono, że *we wszystkich terenach zabudowy mieszkaniowej preferuje się rozwój agroturystyki (...). Nie dopuszcza się realizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska i stanowić jakiegokolwiek zagrożenie dla mieszkańców. Inwestorzy pragnący wznosić w tej strefie większe obiekty usług komercyjnych i niewielkie obiekty produkcyjne muszą przekonywująco uzasadnić konieczność inwestowania w tych terenach oraz uznać priorytet ochrony terenów mieszkaniowych.*

W bilansach zapotrzebowania na wodę oraz ścieków bytowo-komunalnych uwzględniono ruch turystyczny¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 176-207)

W Urzędzie nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej: SOOŚ) Studium oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, gdyż zostały opracowane przed 2008 r., tj. w okresie, gdy nie było obowiązku przeprowadzenia SOOŚ¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 93-94)

Przyjęte w Wieloletnich planach rozwoju i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych zadania w zakresie gospodarki ściekowej dotyczyły m.in.: budowy kanalizacji sanitarnej w Białym Dunajcu, w Gliczarowie Górnym oraz modernizacji istniejącej kanalizacji.

Z informacji przekazanych przez PPK wynika, że w latach 2010-2017 nie zrealizowano żadnego z zadań inwestycyjnych ujętych w planach rozwoju, natomiast podpisano dwie umowy na zaprojektowanie sieci kanalizacyjnej w Białym Dunajcu²⁰: przy ulicach Generała Galicy i Krajowe (w 2013 r.) oraz przy ulicy Krajowe (w 2016 r.).

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że *finansowanie budowy kanalizacji sanitarnej jest bardzo kosztowne, z budową wiąże się zaciąganie pożyczek czy szukanie dofinansowania z budżetu państwa. Podhalańskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., które w imieniu Gminy zarządza siecią kanalizacyjną dopiero w 2018 r. pozyskało środki na budowę kolektorów kanalizacji na terenie Gminy Biały Dunajec.*

¹⁸ Obliczenia przeprowadzono w oparciu o orientacyjną liczbę ludności wyższą o 20% niż w 1998 r. oraz orientacyjne zapotrzebowanie na wodę na cele turystyczne (wynajem pokoi) zwiększając wielkość o przyjęte współczynniki (od 10% do 50%) różne dla poszczególnych wsi.

¹⁹ Obowiązek przeprowadzenia SOOŚ w przypadku przygotowywania projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego został wprowadzony ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która weszła w życie w dniu 15 listopada 2008 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.).

²⁰ W 2018 r. wykonano 518 m sieci kanalizacji sanitarnej przy ul. Krajowe i Generała Galicy.

Jako przyczynę niezrealizowania budowy kanalizacji sanitarnej w Gliczarowie Górnym PPK wskazało na *brak perspektywy pozyskania środków zewnętrznych na jego realizację*. Podkreślono również, że *ukształtowanie terenu i gęstość zabudowy w tym rejonie skutkowałoby znaczącym wzrostem cen taryfowych przy finansowaniu bez dotacji*. *Miejscowość zlokalizowana jest poza terenem aglomeracji nowotarskiej, do której należy część Gminy Biały Dunajec, co uniemożliwia ubieganie się o dofinansowanie inwestycji z aktualnie dostępnych środków pomocowych*.

(dowód: akta kontroli str. 139-143, 285-288)

W latach 2010-2017 w odpowiednich uchwałach budżetowych zaplanowano niżej wymienione inwestycje w zakresie infrastruktury wodociągowej²¹:

- *Instalacja uzdatniania wody pitnej na ujęciu dla ul. Piłsudskiego i Miłośników Podhala w Białym Dunajcu* (uchwały budżetowe na 2011 r. oraz 2012 r.);
- *Modernizacja systemu uzdatniania wody na wodociągu Biały Dunajec* (uchwała budżetowa na 2015 r.);
- *Budowa wodociągu w m. Sierockie* (uchwała budżetowa na 2017 r.).

W okresie objętym kontrolą z zaplanowanych przedsięwzięć: wykonano w 2012 r. odwiert i przyłączy do wodociągu Biały Dunajec Górny oraz zmodernizowano w 2015 r. system dezynfekcji wody na wodociągu Biały Dunajec Górny. Nie zrealizowano natomiast budowy wodociągu w miejscowości Sierockie. Zgodnie z informacjami uzyskanymi w Urzędzie zadanie to nie mogło zostać zrealizowane z uwagi na nieprzygotowanie przez wykonawcę dokumentacji projektowej, która ostatecznie została opracowana w 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 222-242)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie dokonywano analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w celu aktualizacji Studium oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co było niezgodne z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i skutkowało:
 - nieujęciem w Studium, mimo wymogu wynikającego z przepisu art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym²², trzech ujęć wód powierzchniowych²³ istniejących w czasie opracowywania Studium²⁴ i zaopatrujących obecnie gminny wodociąg oraz trzech studni wykonanych po 1999 r., tj. studni zaopatrującej wodociąg Leszczyny, na wykonanie której Gminie Biały Dunajec udzielono pozwolenia wodnoprawnego decyzją Starosty Tatrzańskiego z 13.12.2006 r. znak: OS.II.6223-BD-46/06 oraz dwóch studni zaopatrujących wodociąg Sierockie, na wykonanie których udzielono pozwolenia wodnoprawnego decyzją Starosty Tatrzańskiego z 23.01.2009 r. znak: OS.II.6223-BD-35/08.
 - nieuwzględnieniem w Studium obszaru górniczego „Podhale 1” (złoża wód termalnych) (art. 10 ust. 1 pkt 11 w związku z art. 32 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Zgodnie z art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze²⁵ w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopaliny obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy²⁶.

²¹ Dotyczy zadań inwestycyjnych w zakresie modernizacji i budowy urządzeń wodociągowych. Nie obejmuje wydatków na dokumentację projektową wodociągów oraz na modernizację ogrodzenia zbiornika wody.

²² Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 ze zm.

²³ Na potoku Świdrów, na potoku Skupniów oraz potoku bez nazwy – dopływu potoku Skupniów.

²⁴ Pozwolenie wodnoprawne na pobór wód powierzchniowych z trzech ujęć zostało wydane przez Wojewodę Nowosądeckiego decyzją znak: OS.IV.6210/69/92 z 18.11.1992 r. dla Spółki Wodno-Wodociągowej w Białym Dunajcu.

²⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 2126 ze zm.

²⁶ Mając na uwadze treść art. 208 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, termin uwzględnienia w Studium przedmiotowego obszaru upłynął 01.01.2014 r.

- zawarciem w siedmiu miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Biały Dunajec²⁷ zapisów, przewidujących jedynie budowę zbiorników bezodpływowych w sytuacji braku możliwości wykonania przyłącza kanalizacyjnego²⁸, pomimo że art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dopuszczał także wyposażenie nieruchomości w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych.

W kwestii zapisów zawartych w mpzp Wójt wyjaśnił, że *uchwalenie siedmiu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w roku 2001 było wynikiem zmiany „jako punktowe” obowiązującego wówczas planu zagospodarowania przestrzennego. (...) Brak zapisu o przydomowych oczyszczalniach ścieków mógł być spowodowany brakiem takich rozwiązań technicznych w tym okresie.*

Ponadto wyjaśnił, że *nie uwzględniono obszaru górniczego „Podhale 1” z uwagi na jego utworzenie po okresie uchwalenia Studium. Nadmienił, że powyższy obszar jest dostępny na ogólnie dostępnych zewnętrznych serwisach mapowych. Wójt wskazał, że opracowanie studium opierało się na konsultacjach społecznych oraz informacjach przekazywanych przez sołtysów. Wójt poinformował, że przy uchwaleniu nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Biały Dunajec obszar górniczy oraz wszystkie ujęcia zostaną wprowadzone.*

(dowód: akta kontroli str. 95-97, 132-133, 172-175, 251-252)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu m.in. do ustaleń studium. Wójt przekazuje radzie gminy wyniki analiz co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania mające na celu zmianę studium lub planu miejscowego. Na skutek braku tych działań nie dokonywano oceny aktualności Studium, a Rada Gminy nie podjęła uchwał w sprawie uaktualnienia Studium. Wójt Gminy wyjaśnił, że *nie dokonywano analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Biały Dunajec w celu aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego z uwagi na utratę ważności dla całej Gminy Biały Dunajec (...) obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego a realizacja wszelkich form inwestycyjnych odbywa się na podstawie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (...) W razie potrzeby (względy społeczne) lub konieczności (względy prawne) zostanie uchwalone nowe Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz na jego podstawie Plan Zagospodarowania Przestrzennego.*

(dowód: akta kontroli str. 132-133)

2. Pomimo prowadzonych przez Gminę inwestycji w sieć wodociagową, Urząd nie opracował wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Zgodnie z czterema uchwałami budżetowymi, podjętymi w latach 2011-2017, planowano inwestycje w zakresie urządzeń wodociagowych, tj. modernizację systemu uzdatniania wody oraz budowę sieci wodociagowej.

Wójt wyjaśnił, że przyczyną niesporządzenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych *było obciążenie Urzędu i jego pracowników innymi licznymi obowiązkami.* Poinformował, że w najbliższym okresie Urząd Gminy Biały Dunajec zamierza przystąpić do uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych.

(dowód: akta kontroli str. 98-101, 222-224, 308-310)

²⁷ Uchwały Rady Gminy w Białym Dunajcu: nr XXVII/159/2001 z 18.06.2001 r., nr XXVII/160/2001 z 18.06.2001 r., nr XXVII/161/2001 z 18.06.2001 r., nr XXIX/171/2001 z 31.08.2001 r., nr XXIX/172/2001 z 31.08.2001 r., nr XXXI/184/2001 z 16.11.2001 r., nr XXXI/185/2001 z 16.11.2001 r.

²⁸ W takich przypadkach dopuszczono wyłącznie budowę zbiorników bezodpływowych.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że nieopracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla 99,7% obszaru Gminy Biały Dunajec nie pozwala na racjonalne prowadzenie gospodarki przestrzennej i może w konsekwencji doprowadzić do chaosu przestrzennego, powstawania rozproszonej lub nadmiernie zagęszczonej zabudowy.

2. Wydawanie decyzji o warunkach zabudowy dla dużych obiektów budowlanych

Opis stanu
faktycznego

Szczegółową analizą objęto 10 decyzji o pozwoleniu na budowę, wydanych w okresie objętym kontrolą dla obiektów turystycznych²⁹.

We wszystkich 10 sprawach sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy ustalany był w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

(dowód: akta kontroli str. 63-75)

W zakresie sposobu poboru wody w przypadku sześciu decyzji zapisano zaopatrzenie obiektu w wodę z sieci wodociągowej za zgodą administratora sieci, w dwóch sprawach za pomocą własnej studni, zaś w pozostałych dwóch przypadkach z sieci wodociągowej lub studni.

W zakresie odprowadzania ścieków cztery decyzje przewidywały podłączenie obiektu do sieci kanalizacji sanitarnej na warunkach określonych przez zarządcę sieci, w czterech sprawach – do zbiornika szczelnego z obowiązkiem wywozu nieczystości do oczyszczalni ścieków, w jednym przypadku do zbiornika szczelnego lub w oparciu o przydomową oczyszczalnię ścieków, w jednej sprawie – do sieci kanalizacji lub w oparciu o przydomową oczyszczalnię ścieków³⁰.

We wszystkich 10 decyzjach zawarto zapisy, zgodnie z którymi wody opadowe miały być odprowadzane na działkę własną w sposób nie powodujący zakłóceń stosunków wodnych na gruntach przyległych (w jednej decyzji dodatkowo mogły być odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej za zgodą zarządcy).

Projekty decyzji o warunkach zabudowy były przedkładane celem uzgodnienia odpowiednio do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie³¹, Starostwa Tatrzańskiego (w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz w odniesieniu do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych), Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, Okręgowego Urzędu Górniczego³², oraz zarządców dróg.

W toku jednego postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy dla inwestycji pn. Rozbudowa i przebudowa istniejącego budynku mieszkalno-usługowego projekt decyzji został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie oraz z Okręgowym Urzędem Górniczym w Krakowie. Sekretarz Gminy wyjaśniła, że *nie skierowano projektu decyzji do organów wymienionych w art. 53 ust. 4 pkt 5-6 z uwagi na brak użytków rolnych, leśnych i melioracji na działce (działka już uprzednio została zabudowana i posiadała użytek gruntowy B)*. Dodała, że nie skierowano również projektu do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zakopanem z uwagi na niezmienioną funkcję obiektu (inwestycja polegała na rozbudowie i przebudowie istniejącego budynku mieszkalno-usługowego) oraz na fakt, że planowany budynek posiadał już przyłącza zarówno kanalizacyjne, jak i wodociągowe.

(dowód: akta kontroli str. 208-217, 253-254)

²⁹ Kat. XIV obiektów budowlanych (budynki zakwaterowania turystycznego i rekreacyjnego, jak: hotele, motele, pensjonaty, domy wypoczynkowe, schroniska turystyczne) – załącznik do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r., poz. 1202 ze zm.).

³⁰ W przedmiotowej sprawie inwestor wraz z wnioskiem o wydanie decyzji o warunkach zabudowy przedłożył pismo PPK, w którym wskazano, że *Plan inwestycyjny PPK Sp. z o.o. na dzień wydania niniejszych warunków technicznych nie uwzględnia budowy odcinka kanalizacji od istniejącej sieci kanalizacyjnej do granicy działek, na których zlokalizowany będzie obiekt, do którego wykonane będzie przyłącze kanalizacyjne. Jeżeli Inwestor jest zainteresowany budową tego odcinka z własnych środków, budowa taka, zgodnie z regulaminem odprowadzania ścieków, będzie możliwa jedynie po uprzednim podpisaniu umowy przyłączeniowej.*

³¹ W stanie prawnym obowiązującym do 15 listopada 2008 r., projekty decyzji w zakresie ochrony przyrody były uzgadniane z Wojewodą (art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

³² W czterech sprawach zamierzenia inwestycyjne znajdowały się w granicach terenu górniczego „Podhale 1”.

Inwestycje objęte badaniem nie były zaliczane do inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko i nie wymagały wydania decyzji środowiskowej o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

(dowód: akta kontroli str. 208-217)

Do Urzędu Gminy Biały Dunajec nie wpłynęły skargi związane z budową lub użytkowaniem wytypowanych do kontroli 10 obiektów turystycznych.

(dowód: akta kontroli str. 255-261)

W kwestii wykorzystywania przez Urząd Gminy Biały Dunajec otrzymanych od Starosty Tatrzańskiego decyzji o pozwoleniu na budowę obiektów turystycznych Wójt wskazał, że *decyzje Starosty nie określają czy budynek będzie po przyjęciu do użytkowania wykorzystywany jako budynek przeznaczony na wynajem pokoi dla turystów, jedynie wskazują o jego możliwości takiego wykorzystania. Decyzja o przeznaczeniu budynku zależna jest jedynie od jego właściciela czy po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie przeznaczy go na swoje potrzeby czy też część budynku wykorzysta na część turystyczną. Wyjaśnił ponadto, że decyzje te są wykorzystywane w kategoriach informacyjnych.*

(dowód: akta kontroli str. 98-101, 308-310)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Monitoring i kontrola sposobu poboru wody i odprowadzania ścieków przez objekty turystyczne

Opis stanu
faktycznego

Wójt wskazał, że na terenie Gminy Biały Dunajec pobór wody ustalany był dla obiektów podłączonych do gminnej sieci wodociągowej na podstawie wskazań indywidualnych urządzeń pomiarowych (liczników). Na wszystkich ujęciach były zamontowane główne przepływomierze. Ilość odprowadzanych ścieków była ustalana przez PPK na podstawie wskazań wodomierzy.

(dowód: akta kontroli str. 98-101, 308-310)

W Urzędzie nie prowadzono ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni, jak też ewidencji zbiorników bezodpływowych nie zostały ujęte w regulaminie organizacyjnym Urzędu³³.

(dowód: akta kontroli str. 98-101, 144-168)

Kontrole zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków były w okresie objętym kontrolą realizowane poprzez wysyłanie do właścicieli nieruchomości wezwań do przedstawienia umów (faktur) za wykonanie usługi wywozu nieczystości ciekłych oraz poprzez kontrole prowadzone w terenie.

Sekretarz Gminy poinformowała, że *były próby powołania komisji do przeprowadzenia kontroli zbiorników na nieczystości ciekłe, w skład której oprócz pracownika Urzędu wchodziłby także pracownik Podhalańskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Nowym Targu oraz Policjant, ale z różnych przyczyn próby te nie zakończyły się powołaniem komisji.*

Wójt wyjaśnił, że *ostatecznie Policja i PPK poinformowali, że mają ograniczone możliwości kadrowe i nie mogą oddelegować pracownika do takich kontroli.*

(dowód: akta kontroli str. 245-248, 308-310)

W latach 2010-2017 Urząd Gminy przeprowadził ogółem 119 kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe³⁴, przy czym tylko pięć kontroli dokonano w formie wizji lokalnej. W pozostałych 114 przypadkach kontrole polegały na wysyłaniu wezwania do przedstawienia umów (faktur) za wykonanie usługi wywozu nieczystości ciekłych

³³ Regulamin organizacyjny Urzędu Gminy Biały Dunajec nadany zarządzeniem nr 83/2016 Wójta Gminy Biały Dunajec z 14 listopada 2016 r.

³⁴ 2010 r. – dwie kontrole, 2011 r. – brak kontroli, 2012 r. – 50 kontroli, 2013 r. – cztery kontrole, 2014 r. – dwie kontrole, 2015 r. – jedna kontrola, 2016 r. – 46 kontroli, 2017 r. – 14 kontroli.

z nieruchomości. Spośród wszystkich 119 kontroli tylko w jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono ponadto jedną kontrolę przydomowej oczyszczalni ścieków (w 2013 r.), w toku której nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 245-250, 279-281)

W kwestii sposobu typowania podmiotów do kontroli Sekretarz Gminy wyjaśniła, że wezwania w większości przypadków były wysyłane do mieszkańców miejscowości Biały Dunajec, gdzie istnieje zbiorcza kanalizacja sanitarna. W tym wypadku typowano nieruchomości, które mają możliwość techniczną podłączenia się do sieci kanalizacyjnej a jego właściciele nie uczynili tego. Nadmieniała, że chciano w ten sposób pozyskać informację co jest powodem niepodłączenia danego budynku do sieci kanalizacyjnej.

Dodatkowo Wójt złożył wyjaśnienia, zgodnie z którymi PPK informowało Urząd o nieruchomościach, które w opinii PPK mają techniczne możliwości podłączenia. Na bazie tej informacji Urząd wysyłał wezwania, żeby zmobilizować mieszkańców do podłączenia lub poznania przyczyny niepodłączenia.

W kwestii doboru podmiotów do kontroli w terenie Wójt wyjaśnił, iż w Urzędzie nie było ustalonego planu kontroli bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe, a kontrole przeprowadzono w przypadku otrzymania informacji od mieszkańców o podejrzeniu występowania nieprawidłowości w gospodarowaniu nieczystościami ciekłymi na terenie konkretnej nieruchomości.

(dowód: akta kontroli str. 245-248, 308-310)

W trakcie kontroli nie przeprowadzano badań, w tym z udziałem rzeczoznawców. Sekretarz Gminy wyjaśniła, że przeprowadzenie próby szczelności zbiornika bezodpływowego nie leży w kompetencjach Urzędu Gminy, budynki przyjmowane są do użytku przez organy Nadzoru Budowlanego. W składanej dokumentacji do odbioru budynku znajduje się protokół podpisany przez kierownika budowy o wykonaniu próby szczelności zbiornika. W wypadku podejrzeń o nieszczelność zbiornika to PINB żąda przedłożenia aktualnego protokołu z próby szczelności podpisanej przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 245-248)

Zgodnie z wyjaśnieniami Sekretarz Gminy, w wyniku przeprowadzonych kontroli umów na wywóz nieczystości ciekłych stwierdzono, że na terenie gminy istnieją budynki, których właściciele nie posiadają zbiorników na nieczystości ciekłe. Jest to związane z tym, że nie posiadają oni węzłów sanitarnych. Myją się nad miednicą a swojej potrzeby fizjologiczne zaspakajają w wychodkach.

Sekretarz Gminy poinformowała, że spośród budynków, do właścicieli których skierowano wezwania do przedstawienia umów (faktur) za wykonanie usługi wywozu nieczystości, 11 nie było wyposażonych w łazienkę czy WC.

(dowód: akta kontroli str. 245-248, 303)

Na pytanie dotyczące działań podejmowanych przez Urząd w celu wyegzekwowania obowiązku podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej Sekretarz Gminy odpowiedziała, że podczas przedkładania przez mieszkańców umów (faktur) za wykonanie usługi wywozu nieczystości ciekłych z nieruchomości, byli oni pouczeni o obowiązku przyłączenia budynku do kanalizacji sanitarnej i istniejących możliwościach technicznych podłączenia do sieci (informacja pozyskiwana z PPK Nowy Targ). Mieszkańcy byli kierowani do oddziału PPK (...). W wyniku tej akcji w 2013 r. gdzie wzywano do przedłożenia umów mieszkańców ul. Gen. Galicy w Białym Dunajcu udało się zebrać mieszkańców w rejonie numerów budynków (...), którzy zadeklarowali chęć podłączenia się do sieci kanalizacji sanitarnej.

W latach 2010–2017 w Urzędzie prowadzono jedno postępowanie administracyjne, w celu wyegzekwowania obowiązku przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.

(dowód: akta kontroli str. 279-281)

Szczegółowym badaniem objęto dokumentację pięciu kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, przeprowadzonych w terenie³⁵. Wszystkie kontrole zostały zainicjowane w wyniku skarg mieszkańców (właścicieli sąsiednich działek). Czynności kontrole zostały przeprowadzone w formie wizji lokalnych, w terminach, o których wnoszący skargi oraz właściciele nieruchomości, których one dotyczyły, byli informowani przez Urząd. Kontrole były udokumentowane w formie protokołów oględzin.

Jedynie w toku jednej kontroli przeprowadzonej w 2015 r. stwierdzono nieprawidłowości. Zgodnie z przedstawioną dokumentacją przedmiotowej kontroli, właścicielka sąsiedniej nieruchomości zgłosiła *proceder zanieczyszczenia wody pitnej w [jej] studni, znajdującej się na posesji przy ul. Jana Pawła II*. Wskazała, że sąsiad nie posiada szamba i nie jest podłączony do kanalizacji. Ścieki odprowadza nieszczelnymi rurami do potoku Biały Dunajec. Ponadto poinformowała, że sąsiad ma możliwość podłączenia się do sieci kanalizacyjnej. W protokole oględzin z 04.09.2015 r. wskazano, że w czasie kontroli stwierdzono, że budynek wyposażony jest w zbiornik na nieczystości ciekłe (właścicielka przedłożyła potwierdzenie wywozu ścieków z 01.09.2015 r.). Ustalono ponadto, na dzień wizji wylot rury [biegnącej od szamba w stronę potoku Biały Dunajec] był zasypany świeżo wysypaną ziemią. Zapisano również, że właściciele posesji są gotowi jeszcze w dniu dzisiejszym złożyć wniosek do Podhalańskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego o wydanie warunków przyłączenia ich budynku do sieci kanalizacji sanitarnej.

W piśmie z 11.09.2015 r. Wójt Gminy nakazał właścicielowi budynku w terminie do 30.09.2015 r. podłączenie budynku do istniejącej kanalizacji sanitarnej oraz demontaż rur wkopanych w ziemię obecnej instalacji odprowadzającej ścieki. W dniu 02.10.2015 r. przeprowadzono kontrolę wykonania nałożonego obowiązku podłączenia do sieci kanalizacyjnej i stwierdzono, że są prowadzone roboty instalatorskie przy wykonaniu wykopu i układaniu rur kanalizacji sanitarnej.

(dowód: akta kontroli str. 282-284)

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy Biały Dunajec obowiązywały: *Regulamin dostarczania wody*, przyjęty uchwałą Rady Gminy Biały Dunajec nr XVI/88/2008 z 28 stycznia 2008 r., oraz *Regulamin Odprowadzania Ścieków*, przyjęty uchwałą Rady Gminy Biały Dunajec nr XXXVII/185/2009 z 30 września 2009 r.

(dowód: akta kontroli str. 218-221)

Stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rada Gminy Biały Dunajec przyjęła uchwałą nr XXX172/2017 z 12 czerwca 2017 r. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biały Dunajec. W zakresie częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych w § 12 ust. 1 regulaminu zapisano, że *nieczystości ciekłe powinny być usuwane z zbiornika bezodpływowego z częstotliwością gwarantującą, że nie nastąpi ich przepełnienie*.

W regulaminie nie zawarto zapisów dotyczących minimalnej częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych ani powiązania ich z ilością zużytej wody i pojemnością zbiornika.

(dowód: akta kontroli str. 218-221, 311-323)

Nie stwierdzono, aby Wójt podejmował wobec właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków działania celem sprawdzenia czy częstotliwość wywozu nieczystości i opróżniania osadów ściekowych jest odpowiednia.

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że *Urząd nie weryfikuje prawidłowości częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych, z uwagi na brak wystarczającej ilości pracowników*.

(dowód: akta kontroli str.279-281)

W 2017 r. działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości prowadziło 10 przedsiębiorców³⁶, z czego dwóch świadczyło usługi opróżniania przenośnych urządzeń sanitarnych.

(dowód: akta kontroli str. 5-11, 101, 279-281)

³⁵ Dwie kontrole zostały przeprowadzone w 2010 r., dwie w 2014 r., a jedna w 2015 r.

³⁶ W okresie objętym kontrolą liczba przedsiębiorców świadczących usługi wywozu nieczystości ciekłych wzrosła. W 2010 r. na terenie Gminy funkcjonowało 4 przedsiębiorców.

Mając na względzie małą liczbę kontroli zbiorników bezodpływowych, badaniem objęto sprawozdania złożone przez 10 przedsiębiorców, prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych za wszystkie kwartały 2017 r.³⁷ Jeden z 10 przedsiębiorców złożył 12 miesięcznych sprawozdań, które nie zawierały wszystkich wymaganych informacji³⁸ wskazanych w art. 9o ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Z kwartalnych sprawozdań złożonych przez 7 przedsiębiorców³⁹ wynika, że w ciągu całego 2017 r. wozami asenizacyjnymi z terenu Gminy Biały Dunajec wywieziono 6 155,3 m³ ścieków bytowych odebranych od 443 właścicieli nieruchomości.

(dowód: akta kontroli str. 137-138)

W latach 2016-2017 rzeczywista roczna ilość wody podanej do sieci gminnej wynosiła odpowiednio 47,6 tys. m³ i 46,1 tys. m³, podczas gdy ilość pobranej wody wynosiła odpowiednio 25,9 tys. m³ oraz 23,9 tys. m³.

Z powyższego wynika, że straty wody w 2016 r. wyniosły 45,7%, a w 2017 r. 48,1%.

Wójt wyjaśnił, że *istniejąca sieć wodociągowa jest siecią bardzo starą, w latach 2016 i 2017 odnotowano dużo awarii związanych z pęknięciami rur, które szybko zostały zlikwidowane i usunięte. Wskazał ponadto, że również w tych latach Gmina dokonywała czyszczeń zbiornika, każdorazowo po zgłoszeniu zanieczyszczenia wody bakterii coli (aby dokonać w/w czyszczenia Gmina musiała spuścić wody ze zbiornika i całej sieci, co spowodowało duże straty wody).*

W 2016 r. największy pobór wody odnotowano w I kwartale roku (7,5 tys. m³), a najmniejszy w IV kwartale roku (5,4 tys. m³), podczas gdy w 2017 r. największy pobór odnotowano w IV kwartale roku (7,2 tys. m³), a najmniejszy w III kwartale (3,4 tys. m³).

Zgodnie z otrzymanymi informacjami od Podhalańskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o.⁴⁰ w latach 2016-2017 ilość ścieków zafakturowanych przez PPK Sp. z o.o. dla odbiorców odprowadzających ścieki siecią kanalizacyjną z terenu Gminy Biały Dunajec wyniosła odpowiednio: 103,8 tys. m³ oraz 104,3 tys. m³.

(dowód: akta kontroli str. 255-261, 295-297, 331-335)

Żaden z objętych szczegółową analizą dziecięciu obiektów turystycznych z terenu gminy Biały Dunajec nie korzystał z wody dostarczanej przez gminny wodociąg, natomiast trzy obiekty odprowadzały ścieki siecią kanalizacyjną zarządzaną przez PPK Sp. z o.o.

(dowód: akta kontroli str. 255-261, 331-337)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zakopanem⁴¹ poinformował, że jedyną siecią wodociagową w gminie Biały Dunajec, w której można zaobserwować pogorszenie jakości wody przeznaczonej do spożycia, jest wodociąg z ujęciem na potoku Skupniów, zarządzany przez Gminę Biały Dunajec. PPIS wskazał, że powodem zanieczyszczenia w okresie wzmożonego ruchu turystycznego są nieszczelne szamba w nieskanalizowanej miejscowości Gliczarów Górny Stołowe. Ujęcie powierzchniowe przedmiotowego wodociągu znajduje się u podnóża góry, na której zlokalizowana jest miejscowość Stołowe, i zaopatruje mieszkańców ul. Miłośników Podhala w Białym Dunajcu.

(dowód: akta kontroli str. 363-376)

³⁷ Jeden z przedsiębiorców rozpoczął działalność na początku IV kwartału 2017 r. i złożył swoje pierwsze sprawozdanie za ostatni kwartał.

³⁸ Sprawozdania zawierały wykaz właścicieli nieruchomości, od których w danym miesiącu odebrano nieczystości ciekłe. W kolumnie „Ilość litrów” wpisano zapis „jeden zrzut”. Zgodnie ze sprawozdaniami w 2017 r. wskazany przedsiębiorca odebrał nieczystości ciekłe od 16 właścicieli (w tym w jednej pozycji wpisano: Właściciele nieruchomości Osiedle (...) 63-74) i dokonał 16 zrzutów.

³⁹ Bez dwóch przedsiębiorców opróżniających przenośne urządzenia sanitarne oraz przedsiębiorcy, który złożył miesięczne sprawozdania.

⁴⁰ NIK skierowała do jednostek niekontrolowanych (Podhalańskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. oraz pięciu spółek wodno-wodociagowych) prośbę o przekazanie ewentualnych informacji dotyczących ujmowanej i pobieranej wody oraz odprowadzanych ścieków na terenie Gminy Biały Dunajec.

⁴¹ W toku kontroli przeprowadzonej w Starostwie Powiatowym w Zakopanem, NIK skierował do jednostek niekontrolowanych (Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zakopanem, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Zakopanem) prośbę o przekazanie ewentualnych informacji dotyczących użytkowania obiektów budowlanych, objętych szczegółowym badaniem.

Wójt informował mieszkańców Gminy Biały Dunajec o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na stronie internetowej Urzędu Gminy⁴² oraz na tablicach ogłoszeń na terenie Gminy. W przypadku wodociągów gminnych Urząd informował mieszkańców również o wynikach badań przeprowadzonych na tych wodociągach.

(dowód: akta kontroli str. 5-11, 89-90)

Wójt wskazał, że w latach 2010-2017 występowały okresowe zarówno pogorszenie jakości wody do spożycia a w sezonie turystycznym (wakacje, ferie zimowe) następował spadek ciśnienia wody, a nawet całkowity brak wody spowodowany zwiększonym zużyciem i awariami na sieci wodociągowej. Wyjaśnił, że przypadki braku wody czy niskiego ciśnienia wody w sezonie turystycznym zdarzały się w 2012 r., 2013 r. i były przede wszystkim spowodowane awariami na wodociągu. Od 2014 r. zdarzają się sporadycznie i związane są zasadniczo z awariami (...) Nadmienił, że problemy takie dotyczą przede wszystkim spółek wodnych.

Z analizy danych zawartych na stronie internetowej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zakopanem⁴³ wynika, że w okresie od 04.07.2014 r.⁴⁴ do 31.12.2017 r. stwierdzono 20 przypadków przekroczenia parametrów jakości wody na terenie Gminy Biały Dunajec, z czego cztery dotyczyły gminnych wodociągów.

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że w celu poprawy jakości wody we własnych wodociągach Gmina przeznaczona środki na chloratory i stacje uzdatniania wody. Ma zamiar przeznaczyć środki na budowę kolejnych stacji uzdatniania wody. Planowane jest także wykonanie odwiertów studni głębinowych, aby ograniczyć pobór wód powierzchniowych. W zakresie spółek wodnych przeznaczane są środki na dotacje na podstawie Uchwały nr XI/76/2015 Rady Gminy Biały Dunajec z dnia 28.12.2015 r.⁴⁵

Wójt dodatkowo wyjaśnił, że Urząd Gminy jest w stałym kontakcie z prezesami spółek działających na terenie gminy, gdzie monitoruje wyniki badań wody i w razie wystąpienia problemów wzywa do usunięcia zaistniałego „problemu”. Podkreślił, że mając na uwadze obowiązujące przepisy w zakresie nadzoru nad spółkami wodnymi, jako Wójt może jedynie apelować i rozmawiać z zarządami tych spółek.

(dowód: akta kontroli str. 5-11, 134-136, 285-290, 299, 308-310)

W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące jakości i ciśnienia wody. Wójt poinformował, że do urzędy gminy wpływały jedynie zgłoszenia telefoniczne.

(dowód: akta kontroli str. 5-11)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Urzędzie nie prowadzono ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków wymaganych w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wójt wyjaśnił, że Urząd Gminy prowadzi jedynie ewidencje ilościową zbiorników na nieczystości ciekłe i przydomowe oczyszczalnie ścieków. Nie ma ewidencji szczegółowej, która przyporządkowywała by budynkowi rodzaj i wielkość zbiorników na nieczystości ciekłe. Ilość zbiorników i przyłączy do kanalizacji jest co roku aktualizowana na podstawie przesłanych informacji z Podhalańskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o., które przesyła informacje o ilości budynków podłączonych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej w danym roku oraz z informacji otrzymanych z PINB Zakopane o przyjęciu budynków do użytkowania i informacji o zakończeniu budowy. Przesłane informacje z PINB są weryfikowane z wydanymi warunkami zabudowy określającymi sposób odprowadzenia nieczystości ciekłych. Do liczby zbiorników lub przyłączy dodawane są nowo powstałe i odejmowane zbiorniki, które zastąpiono przyłączami do sieci.

Wójt wskazał ponadto, że informacja o ilości zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, do której dodawano lub odejmowano zbiorniki, pochodziła z Gminnego Zakładu Komunalnego, który został zlikwidowany w 2005 r. Zaznaczył

⁴² <http://www.dunajec.net>.

⁴³ <https://zakopane.psse.malopolska.pl>.

⁴⁴ Najstarszy dostępny komunikat dot. Gminy Biały Dunajec datowany był na 04.07.2014 r.

⁴⁵ W latach 2016-2017 Gmina przekazała czterem spółkom wodno-wodociągowym łącznie kwotę 28,3 tys. zł.

również, że w najbliższym czasie Gmina założy ewidencje zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

NIK zwraca uwagę, że z powodu nieprowadzenia w Urzędzie ewidencji zbiorników bezodpływowych, informacje przekazywane do GUS w załączniku do sprawozdania SG-01 w zakresie liczby zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni nie były oparte na rzetelnych i weryfikowalnych danych.

(dowód: akta kontroli str. 98-101, 218-221)

2. W latach 2010-2017 na terenie Gminy Biały Dunajec obowiązywały dwa oddzielne regulaminy dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Z brzmienia przepisu art. 19 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków jednoznacznie wynika, że na terenie gminy obowiązuje jeden regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, bez względu na liczbę działających przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.

Wójt wyjaśnił, że *istnienie osobnych regulaminów dostarczania wody oraz odprowadzania ścieków wiązało się z faktem, że na terenie nie było przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych ani też gminne jednostki organizacyjne nie prowadziły tego rodzaju działalności. Dlatego też gdy Gmina przejęła wodociągi przyjęła Regulamin potrzebny do prowadzonej tego rodzaju działalności. Na dzień dzisiejszy obowiązuje jeden Regulamin.*

Rada Gminy Biały Dunajec zatwierdziła regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków uchwałą nr XLIV/259/2018 z 31 lipca 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 12-36, 218-221, 307)

3. W Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biały Dunajec, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr XXX172/2017 Rady Gminy Biały Dunajec z 12 czerwca 2017 r., nie określono częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W § 12 ust. 1 Regulaminu zawarto jedynie ogólny zapis o następującej treści: *Nieczystości ciekłe powinny być usuwane z zbiornika bezodpływowego z częstotliwością gwarantującą, że nie nastąpi ich przepętnienie.*

Wójt wyjaśnił, że *regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie na terenie Gminy Biały Dunajec jest w kwestii częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych podobny do innych przyjmowanych przez gminy o podobnym charakterze gmin rolniczo-turystycznym. Dodał, że o zapisie zdecydował fakt, że na terenie gminy znajdują się budynki które są wykorzystywane sezonowo przez ich właścicieli, czyli osoby nie zamieszkałe na stałe na terenie gminy Biały Dunajec lecz odwiedzający je czasowo (...). Na terenie gminy znajdują się także dużo budynków, których właściciele wyjechali za granicę (...).*

(dowód: akta kontroli str. 218-221, 245-248, 279-281)

4. Wójt nie sprawował w sposób prawidłowy nadzoru nad pozbywaniem się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych, o którym mowa w art. 5 ust. 6 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Urząd w latach 2010-2017 przeprowadził jedynie pięć kontroli zbiorników bezodpływowych oraz jedną przydomowej oczyszczalni ścieków. Ponadto wezwania do przedstawienia umów (faktur) za wykonanie usługi wywozu nieczystości ciekłych były ograniczone do wąskiej grupy podmiotów, tj. właścicieli nieruchomości, zlokalizowanych na terenach wyposażonych w zbiorczą kanalizację sanitarną. Przedmiotowe wezwania miały na celu pozyskanie informacji o przyczynach niepodłączenia do sieci kanalizacyjnej. Urząd nie podjął podobnych działań w stosunku do pozostałych mieszkańców gminy, korzystających ze zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni. Na terenie Gminy Biały Dunajec w 2017 r. funkcjonowało szacunkowo 1 157 zbiorników bezodpływowych, a wezwania wystosowano do 114 osób (9,8%).

Jak wynika ze sprawozdań przedkładanych przez przedsiębiorców, w 2017 r. z ich usług skorzystało łącznie 459 właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe⁴⁶.

(dowód: akta kontroli str. 137-138, 245-250, 301)

Wójt wyjaśnił, że niska ilość kontroli wynikała głównie z przyczyn kadrowych – zadania w zakresie kontroli zbiorników bezodpływowych realizował jeden pracownik Wydziału Infrastruktury Technicznej, który w zakresie swoich obowiązków miał także inne zadania (tj. zamówienia publiczne). Dodał, że *nadmiar obowiązków sprawia, że nie jest w stanie podjąć zwiększonej ilości kontroli. Inne urzędy mają większe zasoby ludzkie, które pozwalają na realizację tych zadań.*

W sprawie dużej różnicy pomiędzy ilością zbiorników bezodpływowych a liczbą właścicieli nieruchomości, z których wywieziono nieczystości ciekłe, Wójt wyjaśnił, że *nie ma obowiązku legitymowania się choćby jedną umową na wywóz nieczystości ciekłych (faktur) w ciągu roku, z uwagi na to, że niektóre budynki wykorzystywane są przez krótki okres czasu w ciągu roku kalendarzowego, jest to związane z turystycznym charakterem gminy. Zdarza się, że zbiorniki na nieczystości ciekłe w danym roku mogą nie być wypełnione w całości i wtedy właściciel nie wywozi fekaliów. (...) Na terenie gminy istnieją budynki niezamieszkałe. Do tego trzeba dodać budynki które nie mają łazienek, ani ubikacji a potrzeby fizjologiczne załatwiane są w wychodkach.* Dodał ponadto, że w 2017 r. zostały wysłane wezwania do przedstawienia umów (faktur) za wykonanie usługi wywozu nieczystości ciekłych z nieruchomości do czternastu właścicieli na terenie sołectwa Gliczarów Dolny. Z czternastu nieruchomości trzy były niezamieszkałe a właściciele trzech oświadczyli że nie posiadają łazienki ani WC.

NIK zwraca uwagę, że obowiązek przeprowadzania kontroli został określony w art. 9u ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

(dowód: akta kontroli str. 218-221, 308-310)

5. Gmina nierzetelnie egzekwowała od podmiotów prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych obowiązki dotyczące sporządzania i przedkładania kwartalnych sprawozdań, o których mowa w przepisie art. 9o ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przedkładane w 2017 r. sprawozdania przez jednego przedsiębiorcę nie zawierały wszystkich wymaganych informacji (w tym danych o ilości i rodzaju nieczystości ciekłych). W konsekwencji Gmina nie posiadała pełnej wiedzy o ilości odbieranych nieczystości ciekłych.

Wójt wyjaśnił, że wskazanie przez przedsiębiorcę w swoim sprawozdaniu zamiast ilości odebranych nieczystości ciekłych, określenia jeden zrzut, jest niedopatrzeniem, które *z uwagi na naturę pracy nie zostało zauważone, ale zostanie w najbliższym czasie wyegzekwowane należyte wywiązywanie się z obowiązków przez firmę.*

(dowód: akta kontroli str. 137-138, 218-221)

6. Wójt Gminy Biały Dunajec nie wszczynał wobec właścicieli budynków mieszkalnych, nie posiadających instalacji wodno-kanalizacyjnej, a zlokalizowanych na nieruchomościach niewyposażonych w zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe, postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia obowiązku wykonania przyłączenia do istniejącej kanalizacji sanitarnej bądź budowy zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków.

Przepis art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na właścicieli nieruchomości obowiązek utrzymania czystości i porządku na własnej nieruchomości między innymi przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy na nieczystości ciekłe lub w przydomową oczyszczalnię ścieków. W przypadku stwierdzenia niewykonania obowiązków wynikających z ustawy, wójt (burmistrz,

⁴⁶ 443 właścicieli oraz 16 właścicieli ujętych w miesięcznych sprawozdaniach jednego z przedsiębiorców.

prezydent miasta) na podstawie art. 5 ust. 7 powołanej ustawy wydaje decyzję nakazującą wykonanie takiego obowiązku.

Wójt wyjaśnił, że w Gminie Biały Dunajec część budynków (nie więcej niż 10%) nie jest wyposażonych w instalację wodno-kanalizacyjną. Są to domy stare, drewniane, których właściciele są w podeszłym wieku, samotni i schorowani. W ocenie Wójta, wydanie nakazów o podłączeniu do sieci kanalizacyjnej czy wybudowania zbiornika bezodpływowego byłoby bezskuteczne. Trudna sytuacja materialna i finansowa tych osób uniemożliwia im dokonanie remontów budynków. Ponadto podkreślił, że wszczęcie takiego postępowania wiązałoby się również z koniecznością zaangażowania innych instytucji tj. Policja, sąd czy PINB (...). Skutki takich działań skupiłyby się jedynie na najbardziej bezbronnych mieszkańcach gminy.

(dowód: akta kontroli str. 218-221, 245-248, 303-306, 308-310)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Stosownie do art. 9u ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Wójt sprawuje kontrole przestrzegania i stosowania przepisów ustawy. Ustalenie przypadków nieprawidłowego odprowadzania nieczystości ciekłych lub brak wyposażenia nieruchomości w instalację wodno-kanalizacyjną powinno odbywać się na podstawie przeprowadzonej wizji lokalnej.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagę wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁷, wnosi o:

1. Założenie i prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków.
2. Dokonywanie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy w celu oceny aktualizacji Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przedkładanie wyników analiz radzie gminy.
3. Sporządzenie Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych oraz przedłożenie go do uchwalenia przez Radę Gminy Biały Dunajec.
4. Egzekwowanie przestrzegania obowiązków sprawozdawczych przez podmioty prowadzące działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z terenu Gminy.
5. Określenie w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biały Dunajec częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych.
6. Podjęcie działań w celu zapewnienia skutecznego nadzoru nad indywidualną gospodarką ściekową, w tym przeprowadzenia kontroli na terenach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej.
7. Podjęcie działań zmierzających do wyegzekwowania obowiązku podłączenia do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej bądź wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

⁴⁷ Dz. U. z 2017 r., poz. 524 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia 30 października 2018 r.

Kontroler

Dominika Stępień
Starszy inspektor kontroli państwowej

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Krakowie

z up.

Marcin Kopeć
p.o. Wicedyrektor